

SINETIKSI SYDÄMEESI

Riikka Juvonen ja Wille Riekkinen ovat yhdessä laatineet kirjan Sinetiksi sydämeesi (Tammi 2002). Riikka Juvonen on kirjailija ja taiteilija; Riekkinen taas Kuopion piispa.

Ehyt kokonaisuus

Kirjan tekijät ovat toimineet hyvässä yhteistyössä ja "samassa hengessä". Heitä on elähdyttänyt sama aate. Kuvat täydentävät saumattomasti tekstiä.

Suhde Raamattuun

Molemmat kirjoittajat pitäytyvät liberaaliteologiaan, jonka mukaan Raamattu on ihmisten kirjoittama inhimillinen kirja. Tältä pohjalta nousee Raamattua halveksuva asenne ja siihen liittyvä mielivaltainen tulkinta. Aivan tietämättömiä molemmatkin kirjoittajat tuntuvat olevan Raamatun lopussa olevasta tekstin muuttamiskiellosta, jossa tähän toimeen ryhtyviä uhataan ankarin rangaistuksin:

"Minä todistan jokaiselle, joka tämän kirjan profetian sanat kuulee: Jos joku panee niihin jotakin lisää, niin Jumala on paneva hänen päällensä ne vitsaukset, jotka ovat kirjoitetut tähän kirjaan; ja jos joku ottaa pois jotakin tämän profetian kirjan sanoista, niin Jumala on ottava pois sen osan, mikä hänellä on elämän puuhun ja pyhään kaupunkiin, joista tässä kirjassa on kirjoitettu" (Ilm.22:18-19).

Kirjan sanoma

Ensivaikutelma monella saattaa olla, että vihdoinkin **on kirkko laskeutunut tavallisen, heikon ihmisen tasolle.** Vihdoinkin kirkko on luopunut tuosta oudosta kaanaan kielestä ja suostuu puhumaan tavallisen ihmisen ymmärtämää kieltä. Totta on, että kirja on tässä mielessä populistinen kirja. Toisaalta yhtä voimakkaana voi tulla ajatus: seksiä, seksiä, seksiä; eikö kirkollakaan ole enää muuta annettavaa? **Kirkkohan on lähtenyt ulvomaan yhdessä muiden susien kanssa!**

Kirjaan on etsitty Raamatun räikeimmät seksikohtaukset ja avioliittohurjastelut. Näitä kohtauksia on vielä täydennetty vilkkaalla (ja likaisellakin) mielikuvituksella. Edelleen vaikutusta on tehostettu voimakasvärillä seksikkäillä kuvilla, jotka lähentelevät pornografiaa.

Tavoite

Nähdäkseni kirjalla on kaksi selkeää tavoitetta. **Ensimmäiseksi Riekkinen tahtoo tuoda esille liberaaliteologista linjaansa,** joka on pähkinänkuoressa hän kirjassaan *Pieni kirja Jeesuksesta*. Liberaaliteologina Riekkinen haluaa todistaa Raamatun inhimillisyyttä. Raamattu on vain ihmisen kirjoittama tavallinen kirja. Tässä hän yhtyy Raamatunkäännöskomitean sihteeriin **Aarne Toivaseen:** *"Minulle on tullut se vakaumus, että olisi kirkolle ja kristittyjen elämälle erittäin suuri voitto se, jos Raamattu nähtäisiin täysin maallisena ja täysin historiallisena kirjana."*

Riekkinen jatkaa samaa linjaa: *"Vanha testamentti on miesten kirjoittama kirja miesten hallitsemasta yhteiskunnasta"* (s.10).

- Kuinka tähtitieteellisen kaukana tästä onkaan Kristinopin määritelmä Raamatusta: *"Pyhä Raamattu on Jumalan sana, jonka pyhät Jumalan ihmiset ovat kirjoittaneet Pyhän Hengen vaikutuksesta."*

Toinen kirjan tavoite liittyy aikamme jumalattomuuskulttuurin vanhurskauttamiseen.

Kun aviopuolison vaihto on tullut yhä suosittumaksi (myös kirkonmiesten piirissä), halutaan hakea tälle käytännölle Raamatun siunaus. Kansa kerjää kansankirkolta balsamia moniin haavoihinsa. Tämä kirja on kirjoitettu balsamiksi nimenomaan **seksuaalielämän haavoihin**. Mikä olisikaan tehokkaampaa lohdutusta, kuin itse piispan vakuutus siitä, että elämäne kaikessa saastaisuudessaan ei ole sen kummallisempaa kuin Raamatunkaan ihmisten elämä!

Tämähän ei onnistu UT:n avulla, mutta VT on tässä erinomainen väline - ja onhan sekin Raamattu! Tässä ei tarvita parannusta ei uudestisyntymistä - kelpaat sellaisenaan!

Skitsofreniaa

On hieman ristiriitaista, että Riekkinen uskollisena teologialleen käsittelee Raamatun alkukertomuksia myyttisinä, mutta kuitenkin haluaa tehdä niistä lohdutuksen, tuen ja esikuvan aikamme ihmisen käyttäytymiselle. Tässä Riekkinen osoittaa merkillistä skitsofreniaa; kumartaa samanaikaisesti liberaaliteologiaan ja fundamentalisteja.

Puhumalla myyteistä, hän on liberaaliteologi, mutta ottamalla ja hyväksymällä nämä myytit esikuviksi, hän on fundamentalisti! Vai onko kysymys siitä, että nämä Raamatun alkukertomukset kelpaavat Riekkiselle opetuksiksi siinä missä kansansadutkin?

Raamatusta löytää mitä sieltä etsii

Raamattu on paksu kirja. Se on jopa kokonainen kirjasto (66 kirjaa). Sieltä löytää, mitä sieltä kukin etsii. Sieltä löytää luonnontieteellisiä, maantieteellisiä ja historiallisia tietoja sekä ihanaa runoutta, mutta sieltä löytää myös "siveettömiä kertomuksia", kuten Juvonen/Riekkinen -kirja osoittaa. Mutta onko tällöin etsitty oikein. Eikö meidän tulisi etsiä Raamatusta Kristuksen kasvoja? Luther nimittää Raamattua "Kristus-albumiksi". **Jos ja kun siellä tuodaan ihmisen seksuaaliset harharetket peittelemättä esille, se kertoo, kuinka kipeästi ihmiskunta tarvitsee Vapahtajaa, kaiken uudeksi tekijää. Raamattu kuvaa ihmiskunnan turmelusta juuri siksi, että käsittäisimme Vapahtajan merkityksen.**

Kardinaalivirhe

Kirjan varsinainen perustava virhe on siinä, että suunnilleen koko ajan liikutaan VT:n maaperällä. Sieltä otetuilla esikuvilla pyritään todistamaan, että **elämä silloin ei ollut kummempaa kuin tänäänkään.** Meille on kuitenkin UT annettu varsinaiseksi esimerkiksi. **UT toi Jeesuksen ihmiselämän keskustaan; silloin muuttui kaikki aina seksielämää myöten.** Tästä kertovat sekä evankeliumit että apostolien kirjeet. Uuden liiton ihmisten ei ole lupa palata VT:n hämäryyteen, vaan meidän tulee vaeltaa UT:n "valon lapsina".

Riikka Juvonen tunnustaa avoimesti Esipuheessa toimineensa tämän harhan pohjalta: "Raamatun ihmiset rakastivat aivan kuten mekin...Kun kirjoitin tarinat Aabrahamista ja Saarasta, Jaakobista ja Raakelistä, kuningas Daavidista ja kauniista Batsebasta, vaatimattomasta Paltista, petollisesta Delilasta tai nöyryytetystä Hooseasta, kirjoitin myös meistä, tämän ajan ihmisistä."

Ilmoitus kehityksen alainen

Koko Raamattu on Jumalan ilmoitusta, kuitenkin siten, että tämä ilmoitus on kehityksen alainen. **VT:ssa sallitaan sellaista, joka UT:n valossa on**

selvästi tuomittavaa. Tämä koskee esim. moniavioisuutta. On outoa, että otetaan esille VT:n härskeimmät eroottiset kohtaukset ja syrjähyppy. Näillä sitten hekumoidaan. Tämä on vanhatestamentillista meininkiä, joka ei sovi lainkaan uuden liiton kansalle.

Evankeliumeissa ja apostolien kirjeissä on tarkat ohjeet seurustelusta ja avioliitosta. Onko niin, että nyt haetaan vahvistusta ja puolta aikamme moniavioisuudelle vetoamalla VT:n käytäntöön?

Vanhan ihmisen etiikkaa

Alussa ihmisen rakkaus toiseen oli vilpittömä, aitoa jumalallista, mutta syntiinlankeemus turmeli ihmisen täysin - myös hänen rakkautensa. UT osoittaa, millaista on oikea rakkaus. Se tahtoo viedä tässäkin asiassa "alkulähteille". "Jumala on rakkaus", 1 Joh.4:8. Jumalan rakkaus on ainut todellinen ja aito rakkaus. Tämän rakkauden analyysi on meillä 1 Kor.13; ja tällä me saamme testata omankin rakkautemme aitoutta.

Juvonen/Riekinen jättävät huomioimatta uskovan uuden elämän, josta on kaukana mainitut VT:n rakkausseikkailut. UT:n, uuden liiton ja uuden elämän huomioiminen olisivat tehneet tästä kirjasta aivan toisenlaisen. Nyt **kirja huokuu moraalittomuutta ja saastaisuutta.** Uustestamentillisena se olisi henkinyt puhtautta ja pyhyyttä. Vaikka se tuntuukin vaikealta, mutta se on sanottava, että tämä kirja näennäisestä raamatullisuudestaan huolimatta on saastainen kirja ja kuuluu aikamme törkykirjojen joukkoon, **samaan sarjaan kuin Hannu Salaman Juhannustanssit.**

Armo irstaudeksi

Tässä kirjassa on tapahtunut se, mistä Raamattu kertoo:

"Sillä teidän keskuuteenne on pajahtanut eräitä ihmisiä, joiden jo aikoja sitten on kirjoitettu tulevan tähän tuomioon, jumalattomia, jotka kääntävät meidän Jumalamme armon irstaudeksi ja kieltävät meidän ainoan valtiaamme ja Herramme, Jeesuksen Kristuksen" (Juuda 4).

Suosittelisin kirjoittajille siirtymistä helluntain jälkeiseen aikaan, jossa Pyhä Henki muuttaa ihmisen elämän - myös rakkauselämän!

Seksi myy

Kun miettii, miksi kirkon taholta tällainen eroottinen julkaisu, joutuu pohdiskelamaan, ovatko kirkon omat eväät niin vähissä, ettei niillä enää voi herättää suomalaisten mielenkiintoa? Kirkko lähtee yhteiskunnan kansa samoille markkinoille. **Kirkko haluaa valaa omaa öljyään vellovan seksikeskustelun laineille.**

WILLE RIEKKINEN

Riekkisellä on liberaaliteologinen lähtökohta: vain osa Raamatusta on Jumalan sanaa. Osa siitä on taruja ja legendoja. Riekkiseen voidaan soveltaa Laestadiuksen sanontaa:

"Järki on filosofin pääkopassa jumalallinen tiedon lähde, josta tämän maailman viisas voi ammentaa totuutta samalla erehtymättömyydellä kuin yksinkertainen Raamatusta."

Esiymmärrys ratkaisee

Koska Raamatun alkukertomukset ovat Riekkisen mielestä myyttisiä, ne jotka laittavat nämä luvut uskonkappaleiden perustukseksi, tekevät virheen. Syynä harhautumiseen Riekinen näkee esiymmärryksen.

-Tosiaan esiyymmärrysratkaisee suhtautumisen näihin asioihin. Oikea esiyymmärrys kuitenkin saadaan uskoon tulon yhteydessä. Tätä ennen ihmiselle ei ole edellytyksiä ymmärtää oikein Raamattua. Luonnolliselle ihmiselle Raamattu on hullutusta, 1 Kor.2:14.

Onko Riekkiselle jotakin huomauttamista Jeesuksen ja apostolien esiyymmärryksen suhteen? He eivät kuitenkaan pitäneet Raamatun alkukertomuksia myyttisinä, Apt.24:14.

Kumpi luotiin ensin?

Perinteisen tulkinnan luomisesta ja syntiinlankeemuksesta Riekkinen hylkää selkeästi asettaa röyhkeästi tilalle omansa syvällä rintaäänellä. Riekkinen kumoaa paavillisella oikeudella Raamatun luomisjärjestyksen.

"Vasta sitten, kun Jumala loi naisen, alkukertomuksissa aletaan puhua erikseen myös miehestä" (16).

- Paavali oli jälleen luomisjärjestyksestä eri mieltä: "Sillä Adam luotiin ensin, sitten Eeva", 1 Tim.2:13.

Alamaisuus

Alamaisuus ei Riekkisen mukaan tullut luomisessa, vaan vasta syntiinlankeemuksessa: "Tämän synnin seurauksena mies alkaa käyttää valtaansa naista kohtaan" (17).

- Jälleen Riekkinen röyhkeästi väärentää Raamatun tekstin: "Mutta Aadamille ei löytynyt APUA, joka olisi hänelle sopinut" (1 Moos.2:20).

Tarina

"Jahvistin kertomus Abramista ja Saraista Egyptissä (1.Moos.12) on tyypillinen vanhanaikainen tarina, jossa sadunomaiset tapahtumat esitetään iskevästi ja vapautuneesti" (23). "Ns. Elohisti-lähteen kertomuksesta Aabrahamista ja Saarasta Gerarissa (1.Moos.20)...Koko tarina on muotoiltu taitavasti uuteen uskoon" (23).

Saarako oli "Aabrahamin pää"?

"Tämä ei tosin Aabrahamia miellyttänyt, mutta minkäs hän Saaralleen mahtoi" (31).

- Raamattu kirjoittaa, että Aabraham totteli tässä Jumalaa: "*Mutta Jumala sanoi Aabrahamille: 'Älä pahastu siitä poikasi ja orjattaresi tähden. Kuule Saaraa kaikessa, mitä hän sinulle sanoo, sillä ainoastaan lisäkista sinä saat nimellesi jälkeläiset'*" (1 Moos.21:12).

Myös UT kertoo Saaran alamaisuudesta: "*Sillä näin myös muinoin pyhät vaimot, jotka panivat toivonsa Jumalaan, kaunistivat itsensä ja olivat miehillensä alamaiset;niin oli Saara kuuliainen Aabrahamille, kutsuen häntä herraksi'*" (1 Moos.3:5-6).

Viihdytyskertomus

Riekkinen: "itse kertomus (1 Moos.30:14-24) muodoltaan on epäilemättä taitavasti laadittu myös viihdyttämään itämaiseen tapaan" (48).

Novelleita, tarinoita

Riekkinen: "Patriarkka Iisakin ja hänen mielitiettynsä Rebekan tarina on kerrottu luvussa 1.Moos.24. Kertomus on värikkäänä sanataiturina tunnetun Jahvistin käsialaa. Hänen ´novellinsa` alkaa..." (70). "kansanomaiset sankaritarut" (Simson ja Delila) 71.

"Järkyttävä, todennäköisesti kahdesta hyvin vanhasta rinnakkaisesta kertomuksesta yhteen punottu tarina Dinan raiskauksesta ja Sikemin kaupungin hävityksestä "(1.Moos.34) 100.

"asetelma on antiikin kirjallisuudesta tuttu: kuningas lupaa tyttärensä puolisoiksi sankarille, mutta tämän on sitä ennen tehtävä joku mahdottomalta tuntuva tehtävä" (Daavid ja Saulin tytär Mikal) 121.

Kohtuuton. keksitty

"Jumala rankaisi Mikalia siitä, että tämä oli turhaan arvostellut kuningasta. Rangaistus tuntuu kohtuuttomalta ja keksityltä: Mikal ei koko elinaikanaan saanut lapsia" (121).

- Näin piispa Riekkinen asettuu julkeasti sekä Raamatun että Jumalankin tuomariksi!

RIIKKA JUVONEN

Taiteilijan vapaudesta (VH)

Taiteilijoilla on tunnetusti oma vapautensa aiheiden käsittelyssä, mutta Raamattua ei kuitenkaan voi pitää parhaana mahdollisena taiteilijoiden mielikuvituksen temmelyskenttänä. Ennenkuin taiteilija tähän ryhtyy, hänen tulisi lukea Raamattu aina Ilmestyskirjan loppulukuun saakka, jossa ankarasti kielletään Raamattuun mitään lisäämästä tai siitä mitään ottamasta, Ilm.22:18-19.

Juvosen omaa tekstiä

"Mutta poikaansa Saara ei halunnut Jumalalle antaa. ´Ei, ei minun Iisakiani!` nainen huusi...Aabraham käski palvelijansa raahata hänet pois ja köyttää kiinni" (30).

-Juvonen on keksinyt tekstin "omasta päästään"! Näin ei saisi Raamatun tekstiä riepotella.

"Sen jälkeen kun Aabraham oli riistänyt Iisakin äidiltään todistaakseen omaa uskoaan, Saaran elämä oli kivuloista" (34).

- Juvonen tulkitsee aivan väärin Aabrahamin vaikuttimet poikansa Iisakin uhraamisessa. "Mutta Aabraham ei päässyt irti yksisilmäisestä uskostaan" (34).

- Aivan mauttomia ja perusteettomia päätelmiä. Kun Raamattu ylistää kaikkialla Aabrahamin uskoa, jopa tehden hänet "uskon isäksi", Riikka Juvonen leimaa sen "yksisilmäiseksi" (Room.4; Gal.3:5-18; Hebr.11:8-19).

"Anna sen, joka sopii Iisakille vaimoksi tarjota vettä minun kameleilleni" (36).

- Juvonen jättää ensimmäisen merkin pois: ´Kallista tännevesiastiaasi juodakseni` ja joka vastaa: `Juo, minä juotan kamelisikin`. Juvonen edelleen syrjäyttää Raamatun tekstin: "jonka sinä olet määrännyt palvelijallesi Iisakille".

"Eläimet näyttivät luottavan tyttöön. Aabrahamin palvelijasta se oli hyvä merkki" (37).

- Jälleen Juvosen mielikuviutus laukkaa.

"Mooses oli pienokaisena viettänyt päivän yksinään kaislikossa ja huutanut äänensä pilalle" (76).

- Mistä Juvonen tämän on saanut selville?

Joosef-kertomus on aistillisesta kiihottava, suuresti liioiteltu.

"Potifarin vaimo oli pyörtyä kun mies kulki ohi. Nainen halusi upottaa kyntensä Joosefin lihaan, vetää miehen päällensä ja hukkaa sähköisten nuoreen syliin...Potifarin vaimo ei hillinnyt enää itseään. Hän tarrasi Joosefin lannetta kiertävään kankaaseen ja painoi kuumun suunsa orjan nivusiin" (108).

-Tässä on taas Pyhä Kirja vedetty oman likaisen mielikuviutuksen lokaan. Raamatun tekstiin pitäisi suhtautua pyhällä kunnioituksella!

RAKKAUS RAAMATUSSA

Raamatussa tuodaan esille kolmenlaista rakkautta.

Eros, intohimoinen sukupuolten välinen rakkaus.

Filia, taipumuksesta ja sympatiasta johtuva rakkaus, huolehtiva ystävyteen, sukulaisuuteen jne. perustuva rakkaus.

Agape, vapaasti valitseva, antava rakkaus, joka rakastaa ei sen vuoksi että se etsii ja löytää kohteestaan jotain rakastettavaa, vaan vapaasti, ilman perusteita, niinkuin Jumala rakastaa Kristuksessa.

HEIKKO APU

Aikamme seksuaalisuuden suossa tarpeelle kirjasta tuskin on paljon apua. Vastaavia elämänkohtaloita ja kuvauksia aikamme ihminen on ahminut kirjallisuudesta, elokuvista ja tv:stä mielin määrin. Herää kysymys: onko tätä kavalkadia vielä tarpeen täydentää Raamatun kuvauksilla. Eikö Raamattu näin käytettynä (pirun tulkitsemana) vie entistä syvemmälle erotiikan pohjattomaan suohon?

Lähes ainut UT:n ajatus on kirjan lopussa. Riekkinen antaa siinä Raamatun kultaisen säännön: "kaikki, minkä tahdotte ihmisten tekevän teille, tehkää se heille."

- Hyvä ohje, mutta on huomattava, ettei maailman luterilaisimmassa maassa ole ohjeista, hyvistäkään pulaa. Tarvittaisiin voimaa, jolla päästäisiin uuteen elämään. Uudestisyntyminen on ratkaisu siihen kurjuuteen, johon vapaa seksi on suomen kansan johtanut. Kirjoittajien olisi pitänyt tuoda esille uuden elämän etiikka UT:n valossa, jotta teoksella olisi ollut rakentavaa merkitystä. Tätä ei kirjassa tuoda esille. Lukija jätetään neuvottomuuteen - näinhän ne ovat Raamatunkin ihmiset eläneet! Vaikka kirjan asiat nostetaankin Raamatusta, kirjaa ei voida pitää kristillisenä. Jos ja kun kirjaa kaupitellaan kirkon seksioppaana, ei voitane muuta sanoa kuin - pieleen meni!

Väinö Hotti